

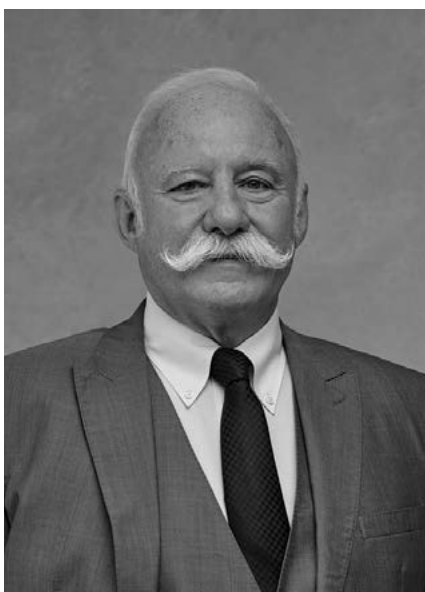
ROZHOVOR PRO KOMORNÍ LISTY

s bývalým předsedou ČAK
JUDr. Vladimírem Jirouskem
a stávajícím předsedou ČAK
JUDr. Robertem Němcem, LL.M.

Dne 27. května 2022 na slavnostním večeru celojustiční soutěže Právník roku 2020/2021 vstoupil do Právnické síně slávy advokát a bývalý dlouholetý předseda České advokátní komory JUDr. Vladimír Jirousek.

Do Právnické síně slávy JUDr. Vladimíra Jirouska uvádí předseda České advokátní komory JUDr. Robert Němec, LL.M.

JUDr. Vladimír Jirousek
bývalý předseda ČAK

JUDr. Vladimír Jirousek, bývalý předseda ČAK

Co považujete za svůj největší úspěch za dobu v čele ČAK?

Úspěšnou obranu nezávislosti samosprávy, tzn. nezávislosti výkonu veřejné správy na úseku advokacie. O to víc, že prioritní význam tohoto úkolu, jehož naplňování je základem nezávislého výkonu advokátní činnosti každého člena stavu, si mnohdy neuvědomují ani samotní advokáti. V té souvislosti zdůrazňuji, že upřednostňování servisní činnosti před veřejnou správou je velmi rychlou cestou do pekel.

Stavovské organizace mají mj. notáři, advokáti i soudní exekutoři. V čem vidíte jejich smysl?

Odpověď v podstatě vyplývá z již řečeného. Pouze stavovská samospráva zahrnující jak výkon oné tzv. zbytkové státní správy, tak kontrolní a kárné kompetence, je základem zmíněné a tolik potřebné nezávislosti. A pro advokacii to při minimální provázanosti se státní správou platí dvojnásob.

Jak byste jednoduše popsal vztahy mezi jednotlivými právními profesemi v Česku – konkurence, řevnivost, spolupráce, nebo jinak?

Na podobnou otázku jsem nedávno odpověděl v tom smyslu, že zásadní změna politického systému podmínila v devadesátých letech nutné nastolování a nastolení nových vnitřních struktur jednotlivých profesních stavů, přitom primární řešení téměř výhradně vnitřních organizačních a jiných vztahů logicky vedlo k jejich zapouzdření. To se nepochybně negativně projevilo a svým způsobem dodnes projevuje v nedostatečném chápání poslání toho kterého stavu, jeho specifickém významu pro naplňování principů právního státu, v součtu pak dochází ke zbytečným střetům mezi stavy, a to povětšinou v mediálním a obecně veřejném prostoru.

Je podle vás profese soudních exekutorů v Česku společensky doceněná?

Není a obávám se, že při agresivním politicko-populistickém náhledu na proces vykonatelnosti soudních rozhodnutí to v dohledné době ani nelze očekávat. Vybavuje se mi trefné vymezení geneze souvisejících vztahů formulované kolegou a dlouholetým členem představenstva ČAK Radimem Miketou: „*Za našich babiček byla hanba si půjčovat. Za našich rodičů byla hanba půjčky nevracet. Dnes je hanba dluhy vymáhat.*“

Exekutoři stejně jako ostatní právníci v ČR často naráží na chatrnou legislativu. Myslíte, že při tvorbě zákonů převažuje politika nad odborností?

Obávám se, že právě při normotvorbě týkající se exekucí a exekutorů tomu tak často je. O to důležitější je stále

a odborné sledování legislativních procesů a ze strany samosprávy vybudování funkčního systému umožňujícího relevantní konzultace jak mezi profesními stavy, tak se zástupci státní správy, členy LRV, členy jednotlivých výborů Poslanecké sněmovny, respektive s jednotlivými zákonodárci. Samozřejmě vše na bázi odbornosti a při zajištění odpovídající transparentnosti. A myslím, že v tomto směru byla advokacie docela úspěšná. Připomínám, že ČAK disponuje kromě velmi efektivního odboru vnější a vnitřní legislativy též řadou specializovaných poradních orgánů (odborných sekcí), v nichž pracují špičkoví odborníci pro ten který obor práva.

Jste jedním z „otců“ obnoveného Sjezdu českých právníků. Jak jste spokojen s jeho prvním ročníkem?

Jsem více než spokojen. Sjezd prokázal, že je tou dlouho hledanou tribunou pro řešení právní problematiky za

aktivní účasti všech právnických profesí, tj. jednotlivých stavů, zástupců akademické obce i zástupců dotčené státní správy. Je jasné, že Sjezd, jenž se konal po téměř devadesátileté proluce, byl v první řadě restartem, který s pochopitelnou skromností vymezil toliko jedno, nikoliv však nevýznamné, téma. Jak referáty a koreferáty, jež v písemné formě s předstihem obdrželi všichni účastníci Sjezdu, tak následná diskuse, mnohdy emotivní, ale odborná, prokázaly, že jednoznačné vymezení poslání jednotlivých stavů a institucionálních pojištění jejich nezávislosti je pro vzájemný respekt mezi profesemi zcela zásadní. Odezněla též řada úvah ohledně potřebné nové legislativy, to vše za účasti prakticky všech vrcholových představitelů justice v tom nejširším slova smyslu. A mimo jiné, právě tvorba legislativních koncepcí by měla být hlavním úkolem budoucích sjezdů, které, jak pevně doufám, budou následovat.

JUDr. Robert Němec, LL.M.,
předseda ČAK

JUDr. Robert Němec, LL.M., současný předseda ČAK

Jak by měla advokátům v jejich profesním růstu pomáhat ČAK jako jejich stavovská organizace?

Komora, jakožto samosprávný regulátor, by v první řadě měla advokátům pomáhat tím, že bude zajišťovat náležitou regulaci a zasazovat se o případné legislativní úpravy, které advokátům umožní svobodný a nezávislý výkon advokacie. Měla by také usilovat o odstraňování některých překážek vstupu do profese, zejména pokud jde o ty kandidáty, kterým brání nějaký hendikep nebo péče o děti nebo o jiné rodinné příslušníky ve výkonu právní praxe na plný úvazek. Komora by také měla advokátům pomáhat v jejich profesním růstu a udržování vysoké odbornosti, a to jak v rámci vzdělávání advokátních koncipientů, tak v rámci programu celoživotního vzdělávání advokátů.

Nad rámec toho může Komora účinně pomáhat advokátům vytvářet i další příznivé podmínky pro výkon profese – například zajistit výhodnější podmínky povinného profesního pojištění, případně sjednat další výhodnější služby pro příslušníky profese, jako jsou třeba některá IT řešení apod. Aktuálně se nyní například snažíme vyjednat advokátům výhodnější přístup ke službě identifikace klienta s využitím Bank ID.

Jak by měl spolupracovat advokátský stav se soudními exekutory?

Jak se významně ukázalo na Sjezdu českých právníků, existuje něco jako jeden právnícký stav, do kterého patří nejen advokáti, ale také soudci, notáři, státní zástupci, podnikoví právníci a pochopitelně i exekutoři. Každá profese má přitom v justičním systému svoji nezastupitelnou roli. Přestože se právnícké profese v mnohém liší, máme společný zájem na tom, aby základní principy, na nichž naše profese fungují, byly dodržovány, zejména ze strany státní správy. Myslím si, že společně s exekutory bychom se měli snažit zejména o to, aby v naší společnosti fungovalo právo a aby právo bylo vymahatelné. A to rozhodně bez profese exekutora nepůjde, musí zůstat součástí justičního systému, chceme-li, aby fungoval.

Kde by podle vás měla být ČAK až skončí vaše vedení?

Představoval bych si a zároveň i přál, aby po mém odchodu z postu předsedy Komora vlastně žádnou výraznou změnu nezaznamenala, aby zaznamenala pouze pozitivní evoluční vývoj ve smyslu modernizace. Byl bych rád, aby veškeré její vnitřní procesy fungovaly řádně a aby byly uživatelsky přátelské pro členy advokátní komory. Vedení ČAK však nejsem jenom já, ale celé představenstvo a jeho členové, kteří se podílejí na agendách jednotlivých odborů, a dále členové dalších volených orgánů, jejichž činnost je na představenstvu nezávislá. Takže snad mohu s důvěrou předjímat, že Komora pojedje v zásadě stejným směrem, kterým jede dnes, jen bude modernější, efektivnější a uživatelsky přátelská vůči svým členům, bude mít dobře zvládnuté vnitřní procesy a zdigitalizovanou agendu. Ale zároveň bych si přál, aby zůstala jednotná a silná navenek, aby budovala dobrou pověst advokacie a silné postavení v rámci celého justičního systému.

Jaké významné inovace vnímáte v právních službách, co se týče využití moderních technologií?

Pokud jde o využívání moderních technologií v právu, tak zatím jsme ve fázi, kdy moderní technologie výrazně pomáhají zefektivňovat poskytování právních služeb. Umíme propojit automaticky vytvářené dokumenty s veřejnými rejstříky, umíme do značné míry automatizovat jednotlivé procesy. Ale stále zůstáváme ve fázi automatizace procesů, které bych označil za spíše administrativní. Podstatou právní služby je však určitá přidaná hodnota, kterou celému procesu dává nezastupitelná osobnost právníka. Zatím na štěstí nejsme ve fázi, kdy by tzv. umělá inteligence nahrazovala právníky, a myslím, že bychom na to ani neměli nějak extrémně spěchat. Právo je disciplína, která vyžaduje a vždycky bude vyžadovat velký prvek

lidského uvážení, empatie, prostě není to činnost, která se dá jednoduše naprogramovat.

Pomohl by podle vás při řešení vícečetných exekucí větší tlak na oddlužení, které by administrovali přímo soudní exekutoři?

Celá řada vícečetných exekucí v podstatě představuje úpadečnou situaci dlužníka, a takový dlužník by dle mého soudu měl být řešen v rámci insolvenčního řízení, kde se pohledávky uspokojují poměrným způsobem. Problémem exekuce je, že se pohledávky neuspokojují poměrně, ale podle pořadí zahájení exekuce. Exekuce, které jsou druhé a další v pořadí, pak působí jako neúspěšné a je tlak na jejich zastavení, což nedává smysl. Takže za mě ano, určitá část dlužníků by měla být řešena v režimu úpadečného práva, ale neumím posoudit, jestli by takovou agendu měli dělat exekutoři, nebo by měla být řešena v rámci insolvenčního řízení. Problém je, že cestou poměrně velkorysého oddlužení se řeší některé sociální problémy z minulosti, což však může mít poměrně negativní dopady na zodpovědné chování dlužníků do budoucna. Podle mého názoru v právu by především měla platit povinnost dostát svým závazkům. Je třeba si uvědomit, že oddlužení v podstatě znamená odpuštění podstatné části dluhu. V ekonomice však platí, že každý odpuštěný dluh někdo zaplatí. Pokud dluhy odpustí stát, zaplatí je na konci dne daňoví poplatníci. Pokud je odpustí banky, zaplatí to jejich poctiví klienti, kteří své dluhy řádně splácí. Příliš velkorysý systém oddlužení může vést některé lidi k tomu, že se budou chovat nezodpovědně, nebo dokonce nepoctivě.

Sjezd českých právníků – byla to pro vás užitečná událost? Mají si jednotlivé právnícké stavy navzájem co říci?

Sjezd českých právníků potvrdil, že zástupci všech právníckých stavů, ač stojí často na opačných stranách barikády, spolu musí mluvit a diskutovat o všech tématech. To ostatně ukázali, když vzájemně celý konferenční den diskutovali o odpovědnosti nejenom profesní, ale i společenské, o institucionálních pojistkách jejich nezávislosti a dalších aktuálních tématech. První obnovený Sjezd jen potvrdil potřebu vzájemné komunikace a spolupráce mezi právníckými profesemi, což lze hodnotit jako nadmíru přínosné pro celý právnícký stav i veřejnost obecně. Podle mě právě společným postojem vzniklým na základě vzájemné komunikace mohou právníci všech profesí ovlivnit věci k lepšímu a dovoluji si tvrdit, že celodenní diskuse nenechala nikoho na pochybách, že taková setkávání jsou nezbytnou součástí výkonu našich povolání i poslání.

Rozhovor vedla
redakce Bulletinu advokacie / Advokátního deníku